

ዲፕሎማሲ ብዛዕባ ኣብ መንጎ ሃገራት ክምስረት ዘለዎ ናይ ረብሓ ዝምድናታት ደኣምበር፡

ብታሕቲ ታሕቲ ክብሪ ህዝብኻ ኣዋሪድካ ጎይቶት ትልምነሉ ዓውዲ ኣይኮነን።

ሓላፍነታውያን መንግስታት ኣብ ናይ ስልጣን ዕድሜኦም ሓደ ካብቲ ብዙሕ ከስገኦም ዝርእዩ ጉዳይ ሃገር ኣብ ዓውዲ ዲፕሎማሲ ዩ። ስለምንታይሲ ዲፕሎማሲ ክልተኣዊ ረብሓ ዝሰረቱ ኮይኑ፡ ኣብ ኣተሓሕዛኡ ኣዝዩ ጥንቃቄን ግልጽነትን ዝጠልብ ብምዃኑ ዩ። ዲፕሎማሲ ኣብ ግጭትን ምሽኽኻዕን ኣይምስረትን። ውሑስ ሰላም ኣብዘይተረጋገጸሉ ኣይጅመርን እንተተጀመሩ ከኣ ፍረ ኣይህብን። ዲፕሎማሲ ሞያ ደኣምበር ከም ዕዳጋ ኮንትሮ ባንድ ዝሓዝካ ሒዝካ ኣምልጥ ዓይነት ባህርያት ዘለዎ ኣይኮነን። ነዚ ከኣኹም ሓላፍነታውያን መንግስታት መሰረት ቅኑዕ ዲፕሎማሲ ዘቤታዊ ርግኣትን ምዃኑ ስለ ዝፈልጡ፡ ቀዳምነት ውሽጣዊ ኩነታቶም ኣብ ምርግጋእ፡ ደሞክራሲያዊ ትካላት ኣብ ምጥያብ፡ ልዕልና ሕገ ኣብ ምስፋን ዝረባረቡ። ውሽጣዊ ኩነታቶም ምስ ኣረጋግኡ፡ ብመሰረት ሕገ-መንግስቶም ወክልቲ ህዝቢ ማለት ሃገራዊ ባይቶ ምስ መን እንታይ ዓይነት ዝምድና እንተገበርና ይሓይሽ ኢሉ ኣጽኒዑ ብዝበጸሐ መደምደምታ፡ ፈጻሚ ኣካል ወይ መንግስቲ ብታሕቲ ታሕቲ ዘይኮነ ብወግዒ ንህዝቦም ኣፍሊጦም ዝወፍሩ። ወፍሮም ከኣ ካብ ቀረባ ጎደበኦም ይጅምርዎ ምዃር ጎደበኦም ኣብ ርሑቕ ርሕቀት ናብ ዘለው ህዝብታትን መንግስታትን ይስፍሕዎ።

ኤርትራ ብዓይኒ ጥዑይ ዲፕሎማሲያዊ ዝምድና ኣብ ከመይ ኩነታት ኣላ ልቢ ኢልና ንመልከት። ውሽጣዊ ፖለቲካዊ ርግኣት ስለ ዘይብላ፡ ህዝባዊ ሕገመንግስታዊ ትካላዊ ኣሰራርሓ ስለ ዘይብላ፡ ብህዝቢ ዝተወከለ መንግስታዊ ስልጣን ስለ ዘይብላ፡ ኣብ ዓውደ ዲፕሎማሲ ንጽልትን ግልልትን ዩ። መላኺ መንግስታዊ ጉጅለ ኤርትራ ፊን እንከብሎ ምስ ክስቶ ከምዚ ገይርና ኢሉ ክምድር ይስማዕዩ። ኣብ ባይታ ግን ንክምኡ ዝኸውን ዝተነጸፈ ስራሕ የለን። ዝተገብረ ትርጉም ዘለዎ ወግዓዊ ዝምድና ድማ የለን። ኮነ ኢሉ ውሽጣዊ ኩነታቱ ከይረጋጋእ ክዝረግ ዝገበረ ጉጅለ፡ ንህዝቢ ዘርብሕ ዲፕሎማሲያዊ ርክባት ክገብር ብዝኸነ መዕቀኒ ዝከኣል ኣይኮነን። ውሽጣዊ ኩነታታን ኣብ ጎረባብትን ዓለምን ዘለዎ ጽልዎን ከኣ ነዚ ሓቂዩ ዝምስክር። ንህዝቡ ዘኾኑብርን ብህዝቡ ዘይእመንን ስርዓት፡ ካብ ሃገሩ ወጻኢ ምስ ዘለው ህዝብታትን መንግስታትን ተኣማኒ ክኸውን ኣይክእልን። ከም ባህሪ ከኣ ብክልተኣዊ ረብሓታት ተገዚኡ ክኸይድ ኣይሕሰብን። ጭቡጥ ኣተሃላልዎኡ ከኣ ነዚ ዘመልክት። ባህሪኡን ተግባሩን ብከምዚ ዝገበብ መንግስታዊ ጉጅለ ኣብ እከለ ሃገር ዝቕመጡ ኣባላት ህግደፍ ዕውት ህዝባዊ ዲፕሎማሲያዊ ስራሕት ኣካይዶም፡ ሚኒስተር እከለ ምስ እከለ ተራኽቡ ክብል ምስማዕ እንታይ ገይራስ እንተተሓንከለይ ዝብል ምስላ የዘኻኸረካ።

ዕውት ዲፕሎማሲያዊ ወፍሪኮ ካብ ጥዕና ዘለዎ ዘቤታዊ ዕዮዩ ዝነቅል። ገዛኻ ኣርሲሕካ ኳሌታኻ ኣጸዕዲኻ በጃኹም ልኡኹኒ ወይ መሓሩኒ ክትብል ብዝግበር ዘብዘብ ዝግለጽ ኣይኮነን። ኣብ ንቡር መንግስታዊ ኣካይዳ ዘየለ ሃላፊ ጉጅለ፡ ብዛዕባ ንቡር ክዛረብ መሊሱ መኽዓቢኡዩ። ኣብ ውሽጢ ዝሓለፈ ልዕሊ ርብዒ ዘመን ምስ ጎረባብቲ ኮነ ኣብ ርሑቕ ርሕቀት ኤርትራ ምስ ዝርከባ ሃገራት፡ ህዝብታትን መንግስታትን ኣብዘን ኣብዘን መሰረት ዝገበረ ርክባት ገይርና፡ ከምዚ ዝበለ ውጽኢት ከኣ ረኺብናሉ ኢሉ ብጭብጢ ክቕርቦ ዝኸእል የብሉን። ተሓቢኡ ክወፍር ተሓቢኡ ክምለስ፡ ኣብ ደስ ዝበሎ ከኣ ሓደ እዋን ኣብ እከለ ዝተባህለ ዓዲ ህዝባዊ ዲፕሎማሲ ተኻይዱ፡ ሚኒስተር እንከለ ምስ እከለ ተራኽቡ እናበለ ንሃልኪ ህዝባዊ ርክባት ብዘቕርቦ ነፍሕታት ዘይንሱ መሲሉ ክቕርብ ምፍታኑ ንለባማት ሓላፍነታውያን ኤርትራውያን ሕፍረትዩ።

ምክንያቱ ንዜጋታትን ህዝብታትን ኤርትራ ዝጠለመ፡ ሰብኣዊ መንገድም ንዕዳጋ ዘውረደ ጉጅለ፡ ናብ ርሑቕ ይውፈር ናብ ቀረባ፡ ኣብ ክስቶ ምስ ክስቶ ተራኽቦ ኢሉ እንተነብሐ ዝኸዕዐ ደኣምበር ዝቕበሎ የሎን። ኣብ ስልጣን ንምቕናይ ካብ ወጻኢተኛታት ዕቕባ ይሓትት ምህላው ብሩህዩ። እዚ ጉጅለ ካብ ዝበዝሕ ኤርትራዊ ዝተነጸለዩ። ብደላዩ ሰላም ማሕበረ-ሰብ ዓለምውን ዝተፈንፈነዩ። እቶም ከይደዮም ኣዘራረቡዮም ኢሉ ዝገልጸም መንግስታት፡ ማዕጸኦም ከርሕውሉ እንከለው መንገቱ ስለዘይፈልጡ ኣይኮነን። ኣብ ሃገሩ ንህዝቡ ከመይ ከም ዘመሓድር፡ ምስ ናይ ቀረባ ጎረባብቲ ከመይ ዝበለ ህይወት የሕልፍ ከም ዘሎ ከይፈለጡ ኣይኮነን። ሕርሕራይ ገይሮም ፈሊጦም፡ እንታይ ሂብና ናበይ ንልኣኩ፡ ወይ ካብ ትሕተባይታዊ ማዕድናዊ ጸጋታት ኤርትራ እንታይ ክንጥቀም ንኸእል ኢሎም ዝገብርዎ ዘለውዩ። ቡቲ ንቡር ዲፕሎማሲያዊ ዝምድናታት ተኣማኒ ከምዘይኮነ፡ ምስኡ ክልተኣዊ ረብሓታት መሰረት ዝገበረ ዝምድና ክግበር ከምዘይከኣል ኣይሰሕትዎን። ውሽጣዊ ፖለቲካዊ ምሕደራኡ ባዕሉ ይፈልጥ ክሳብ ዝተላእከናን ኣብ ኤርትራ ንገብር ወፍሪ ክሳብ ዝፈቐደልናን ረብሓና ዘይተጸበኣናን እንታይ ገደሰና ኢሎምዮም ዘተኣናግድዎ።

